

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΕΣΗ ΟΡΙΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ

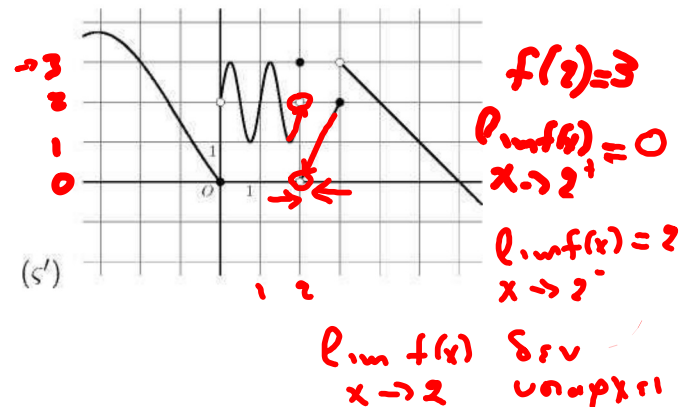
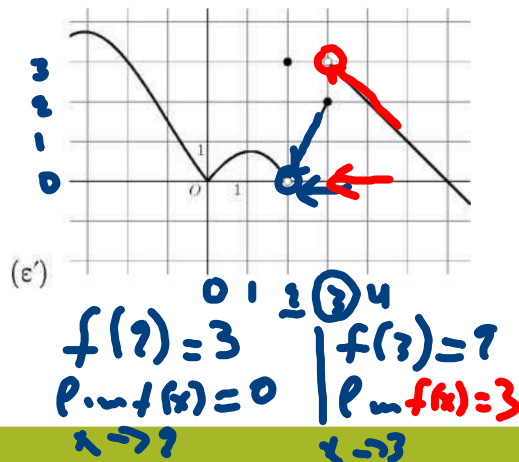
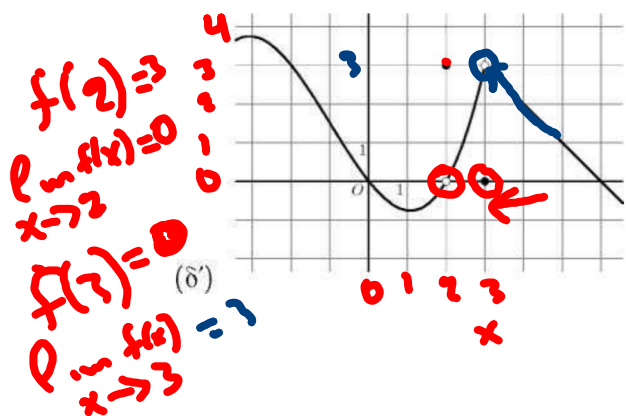
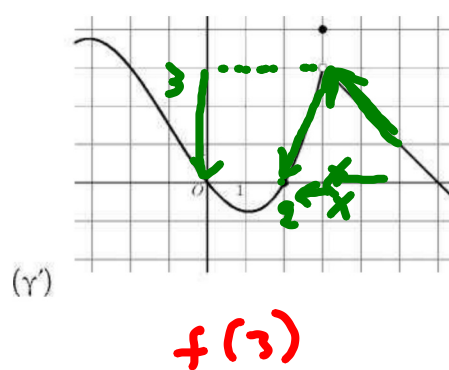
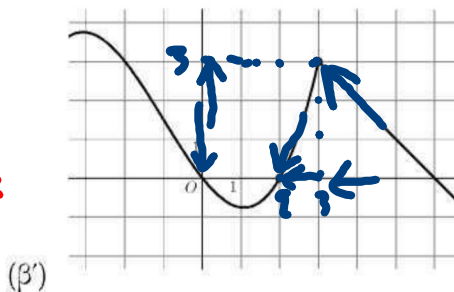
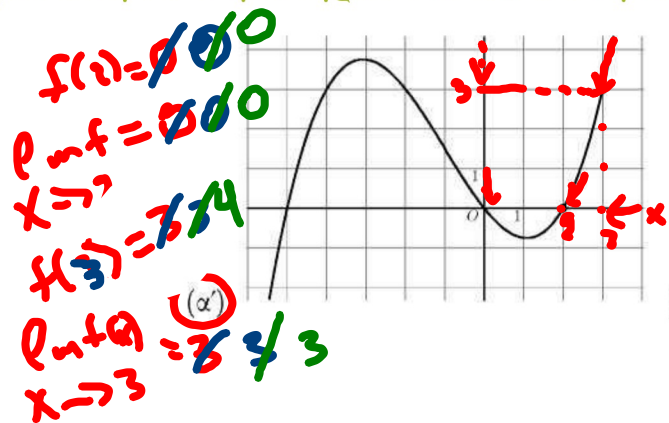
Νοέμβριος 2020

ΓΕΛ Ν. Αγιονερίου Κιλκίς

<https://eclass.sch.gr/courses/2663010132/>

Όρια Συναρτήσεων με γραφικές παραστάσεις

Στα επόμενα σχήματα απεικονίζεται η γραφική παράσταση μιας συνάρτησης / με πεδίο ορισμού το \mathbb{R} . Σε κάθε περίπτωση να συμπληρώσετε τις ισότητες: $f(2)=\dots$ $\lim_{x \rightarrow 2} f(x) = \dots$ $f(3)=\dots$ $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \dots$

Όρια Συναρτήσεων με γραφικές παραστάσεις

Να συμπληρώσετε τις ισότητες:

$$1. \lim_{x \rightarrow 2} x = \dots \quad 3. \lim_{x \rightarrow \beta^+} \beta = \dots \quad 5. \lim_{x \rightarrow \beta^+} \beta = \dots \quad 7. \lim_{u \rightarrow 2^+} u = \dots$$

$$2. \lim_{x \rightarrow 3} x^2 = \dots \quad 4. \lim_{x \rightarrow \beta} \alpha = \dots \quad 6. \lim_{x \rightarrow \beta^-} (-\beta) = \dots \quad 8. \lim_{u \rightarrow v} u = \dots$$

Όρια Συναρτήσεων με γραφικές παραστάσεις

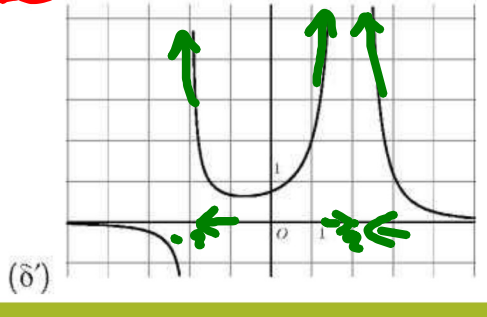
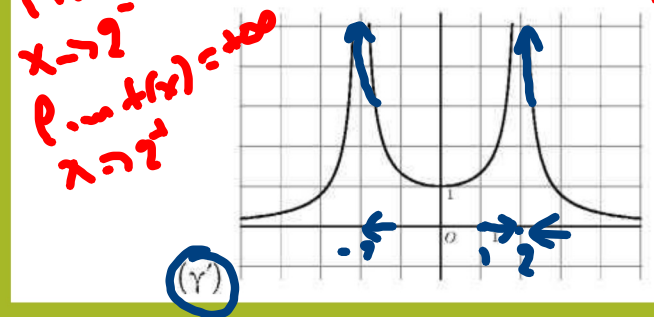
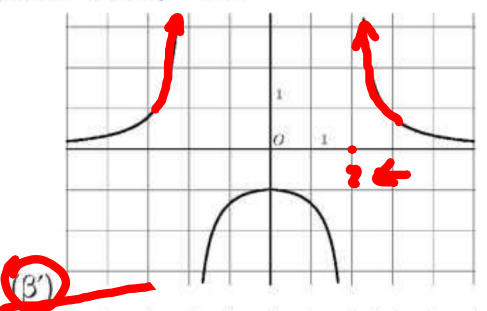
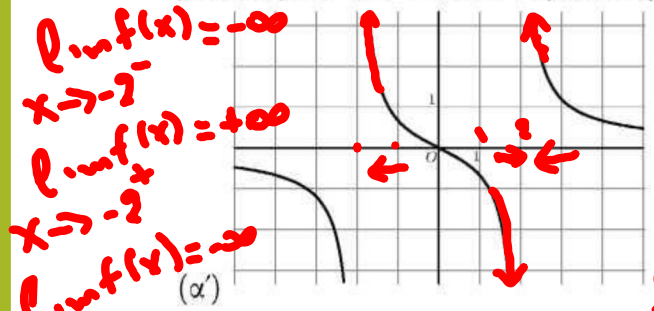
Στα σχήματα που ακολουθούν υπάρχει η γραφική παράσταση μίας συνάρτησης f . Να βρείτε κάθε ένα από τα όρια

$$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = \dots \quad \lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = \dots \quad \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \dots \quad \lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \dots$$

με δεδομένο ότι σε κάθε περίπτωση είναι $+\infty$ ή $-\infty$.

$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = +\infty$

$\lim_{x \rightarrow -2^-} f(x) = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow -2^+} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = +\infty$
 $\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = +\infty$

$$\alpha^2 - \beta^2 = (\alpha - \beta) \cdot (\alpha + \beta)$$

$$\alpha^3 - \beta^3 = (\alpha - \beta) \cdot (\alpha^2 + \alpha\beta + \beta^2)$$

$$x \rightarrow x_0 \quad \alpha^3 + \beta^3 = (\alpha + \beta) \cdot (\alpha^2 - \alpha\beta + \beta^2)$$

A. Ρητή της μορφής (0/0), με παραγοντοποίηση εμφανίζουμε το (x-x₀) σε αριθμητή και παρονομαστή, απλοποιούμε και στη συνέχεια κάνουμε αντικατάσταση σε 0, τι έμεινε!

- i) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 + x - 12}{2x^2 - 5x - 3}$ ii) $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^3 + 7x + 8}{x^3 + 1}$ iii) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^6 - 64}{x^4 + 2x^3 - 8x - 16}$ (απ: 1, 10/3, 12)

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^6 - 64}{x^4 + 2x^3 - 8x - 16} = \frac{(-2)^6 - 64}{(-2)^4 + 2(-2)^3 - 8(-2) - 16} = \frac{+64 - 64}{+16 + 2 \cdot (-8) + 16 - 16} = \frac{0}{0}$$

$$x^4 + 2x^3 - 8x - 16 = (x+2)(x^3 - 8)$$

1	2	0	-8	-16	-2
1	0	0	+16		
↓	-2	0	0	+16	
↓	φ	φ	-8	0	

$$x^3 - 8 = (x+2) \cdot (x-2) \cdot (x^2 + 2x + 4)$$

$$x^6 - 64 = (x^3)^2 - 8^2 = (x^3 - 8) \cdot (x^3 + 8)$$

$$= (x-2)(x^2 + 2x + 4) \cdot (x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x-2) \cdot (x^2 + 2x + 4) \cdot (x+2) \cdot (x^2 - 2x + 4)}{(x+2) \cdot (x-2) \cdot (x^2 + 2x + 4)}$$

$$= (-2)^2 - 2 \cdot (-2) + 4 = 4 + 4 + 4 = 12$$

$$3 - \sqrt{x} \quad \sigma \cup \delta \eta \quad 3 + \sqrt{x}$$

$$\sqrt{2x+3} - 3 \quad \sigma \cup \delta \cdot \sqrt{2x+3} + 3$$

$$x \rightarrow x_0 \quad \sqrt{x+1} - \sqrt{3x-5} \quad \sigma \delta \quad \sqrt{x+1} + \sqrt{3x-5}$$

B. Όριο άρρητης (0/0) με τετραγωνικές ρίζες. Συζυγή παράσταση όπου υπάρχουν παραστάσεις με ρίζες που μηδενίζονται, εμφανίζουμε και πάλι τον παράγοντα $(x-x_0)$, απλοποιούμε, αντικαθιστούμε με x_0 .

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{2x+3}-3}{\sqrt{x+1}-\sqrt{3x-5}}$ 2. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^2-x-2}{\sqrt{x^2-3x-2}}$ 3. $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{2-\sqrt{2-x}}{\sqrt{x^2-2x+8}-\sqrt{x^3+24}}$ (απ: $-2/3, 12/5, -1/9$)

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{(\sqrt{2x+3}-3) \cdot (\sqrt{2x+3}+3)}{(\sqrt{x+1}-\sqrt{3x-5}) \cdot (\sqrt{x+1}+\sqrt{3x-5})} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2x+3-9}{(\sqrt{x+1}+\sqrt{3x-5})(x+1-(3x-5))}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2x-6}{(\sqrt{x+1}+\sqrt{3x-5})(-2x+6)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(2x-6) \cdot (\sqrt{x+1}+\sqrt{3x-5})}{(-2x+6) \cdot (\sqrt{2x+3}+3)} = \frac{-1 \cdot (\sqrt{3+1}+\sqrt{3 \cdot 3-5})}{\sqrt{2 \cdot 3+3}+3} = \frac{-1 \cdot (2+2)}{3+3} = \frac{-4}{6} = -\frac{2}{3}$$

$$\boxed{3} \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(2-\sqrt{2-x}) \cdot (2+\sqrt{2-x})}{(\sqrt{x^2-2x+8}-\sqrt{x^3+24}) \cdot (2+\sqrt{2-x})} \cdot \frac{\sqrt{x^2-2x+8} + \sqrt{x^3+24}}{(\sqrt{x^2-2x+8} + \sqrt{x^3+24})}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -2} \frac{4-(2-x)}{x^2-2x+8-(x^3+24)} \cdot \frac{\sqrt{x^2-2x+8} + \sqrt{x^3+24}}{2+\sqrt{2-x}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -2} \frac{2+x}{\boxed{x^2-2x+8-x^3-24}} \cdot \gg$$

$$= \lim_{x \rightarrow -2} \frac{2+x}{(x+2)(-x^2+3x-8)} \cdot \frac{\sqrt{x^2-2x+8} + \sqrt{x^3+24}}{2+\sqrt{2-x}}$$

$$= \frac{1}{-4-6-8} \cdot \frac{\sqrt{4+4+8} + \sqrt{-8+24}}{2+\sqrt{4}} = \frac{1}{-18} \cdot \frac{4+4}{4} = -\frac{1}{18} \cdot 2 = -\frac{1}{9}$$

$$x \rightarrow x_0$$

Γ. Όριο άρρητης (0/0) με κυβικές ρίζες. Συζυγή παράσταση όπου απαιτείται, ενεργούμε στη συνέχεια όπως και στο βήμα Β.

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt[3]{x+5} - 2}{x^2 - 3x}$ 2. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{2 - \sqrt[3]{1-7x}}{\sqrt[3]{x+9} - \sqrt[3]{3-5x}}$ 3. $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{2 - \sqrt[3]{6-x}}{\sqrt{x^2 - 2x + 8} - \sqrt{-8x}}$ (απ: 1/36, 7/6, 1/3)

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt[3]{x+5} - 2}{x^2 - 3x} &= \frac{\sqrt[3]{x+5} - \sqrt[3]{8}}{x(x-3)} = \frac{\overbrace{x+5-8}^{x+5-8 \text{ ή } x-3} \cdot 1}{\sqrt[3]{x+5}^2 + \sqrt[3]{x+5} \cdot \sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{8}^2} \\ &= \frac{1}{\sqrt[3]{8}^2 + \sqrt[3]{8} \cdot \sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{8}^2} = \frac{1}{4 + 2 \cdot 2 + 4} = \frac{1}{12} \\ &= \frac{1}{36} \end{aligned}$$

$$\frac{\sqrt[3]{\alpha} - \sqrt[3]{\beta}}{\sqrt[3]{\alpha}^2 + \sqrt[3]{\alpha} \cdot \sqrt[3]{\beta} + \sqrt[3]{\beta}^2} = \alpha - \beta$$

$x \rightarrow x_0$

Δ. Όριο άρρητης (0/0) με ριζικά διαφορών τάξεων ή παραστάσεις όπου απαιτείται διασπαση. Προσοχή, τα όρια στα οποία θα «σπάσουμε» το αρχικό, πρέπει να διατηρούν τη μορφή (0/0).

1. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{5x+6} + \sqrt{x+2} - 6}{x^2 - 4}$ 2. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{3-x} - \sqrt[3]{1-7x}}{x+1}$ 3. $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{\sqrt{7-x} - \sqrt[3]{6-x} - 1}{x^2 + 2x}$ (απ: 7/32, 1/3, 1/24)

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{5x+6} + \sqrt{x+2} - 6}{x^2 - 4} = \frac{\sqrt{16} + \sqrt{4} - 6}{4 - 4} = \frac{4 + 2 - 6}{0} = \frac{0}{0}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{5x+6} - 4 + \sqrt{x+2} - 2}{x^2 - 4} = \lim_{x \rightarrow 2} \left[\frac{(\sqrt{5x+6} - 4)}{x^2 - 4} \cdot \frac{\sqrt{5x+6} + 4}{\sqrt{5x+6} + 4} + \frac{(\sqrt{x+2} - 2)}{x^2 - 4} \cdot \frac{\sqrt{x+2} + 2}{\sqrt{x+2} + 2} \right]$$

2. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{3-x} - 2 + \sqrt[3]{1-7x}}{x+1} = \frac{2 - 2 + \sqrt[3]{8}}{2} = \frac{2}{2} = 1$
 $2 = \sqrt[3]{8}$
 $2^3 = 8$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{3-x} - 2}{x+1} + \frac{\sqrt[3]{1-7x}}{x+1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{\sqrt{3-x} - 2}{x+1} \cdot \frac{\sqrt{3-x} + 2}{\sqrt{3-x} + 2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \left[\frac{5x+6-16}{(x^2-4)(\sqrt{5x+6}+4)} + \frac{x+2-4}{x^2-4} \cdot \frac{1}{\sqrt{x+2}+2} \right]$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \left[\frac{5x-10}{(x-2)(x+2)(\sqrt{5x+6}+4)} + \frac{x-2}{(x-2)(x+2)} \cdot \frac{1}{\sqrt{x+2}+2} \right]$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{5(x-2)}{(x-2)(x+2)(\sqrt{5x+6}+4)} + \frac{1}{(x+2)(\sqrt{x+2}+2)}$$

$$\frac{+ 8 - (1-7x)}{(x+1) \cdot \left(\frac{3\sqrt{8}^2 + 3\sqrt{8}^2 \sqrt{1-7x} + 3\sqrt{1-7x}^2}{4 + 2 \cdot 2(x+1) + 2^2} \right)} = \frac{5}{4 \cdot 8} + \frac{1}{4 \cdot (2+2)} = \frac{5}{32} + \frac{1}{16} = \frac{7}{32} \checkmark$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{3-x-4}{(x+1)(\sqrt{3-x}+2)} + \frac{7+7x}{(x+1) \cdot (\dots)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{-(x+1)}{(x+1)(\sqrt{3-x}+2)} + \frac{7(1+x)}{(x+1) \cdot (\dots)} \rightarrow \dots \checkmark \quad \left(\sqrt[3]{8} \right)^2 = 2^2 = 4.$$

$$|x^2 - 3x + 1| = -(x^2 - 3x + 1) \quad x \rightarrow x_0 \quad |x^3 - 7| = x^3 - 7$$

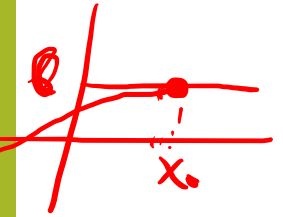
Ε. Όριο παράστασης με απόλυτη τιμή, όπου αυτό που βρίσκεται μέσα στο απόλυτο δεν μηδενίζεται. Βγάζουμε την απόλυτη τιμή κρίνοντας το πρόσημο της παράστασης μέσα σε αυτό, προχωρούμε όπως στο βήμα Α.

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|x^2 - 4| - 5}{|1 - x| - 2}$ 2. $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{|x^2 - 3x + 1| - |x^3 - 7|}{|x^3 + x| - 10}$ (απ: 6, -1) ✓

$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L > 0$
 $x \rightarrow x_0$ κοντά στο x_0 , $f(x) > 0$

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|x^2 - 4| - 5}{|1 - x| - 2} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 4 - 5}{-(1 - x) - 2}$

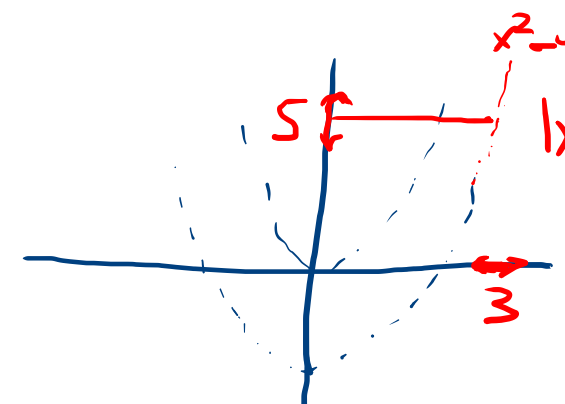
Όταν $x \rightarrow 3$, τότε $x^2 - 4 \rightarrow 5 > 0$ ✓
 κοντά στο 3, $x^2 - 4 > 0$
 άρα $|x^2 - 4| = x^2 - 4$

$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9}{-1 + x - 2} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(x-3)(x+3)}{x-3}$
 $= \lim_{x \rightarrow 3} (x+3) = 6.$

Όταν $x \rightarrow 3$, $1 - x \rightarrow -2 < 0$
 $\lim_{x \rightarrow 3} |1 - x| = -2 < 0$
 κοντά στο 3 $1 - x < 0$

$$|1 - x| = -(1 - x)$$

$x^2 - 4 > 0$ $\alpha < 0$ $|\alpha| = -\alpha$
 $|x^2 - 4| = x^2 - 4$
 $\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 5 > 0 \Rightarrow$ κοντά στο 3 $f(x) > 0$

$$x \rightarrow x_0$$

ΣΤ. Όριο παράστασης με απόλυτη τιμή, όπου αυτό που βρίσκεται μέσα στο απόλυτο μηδενίζεται. Ελέγχουμε μήπως ο όρος που μηδενίζεται με το απόλυτο, μπορεί να βγει κοινός παράγοντας σε αριθμητή και παρονομαστή. Αν όχι, φτιάχνουμε πινακάκια για το προσήμο των παραστάσεων που μηδενίζονται και παίρνουμε πλευρικά όρια.

1. $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{|x^2+x-12|}{|2x^2-5x-3|}$ 2. $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x+1|^3+x+1}{|x^2+5x+4|}$ 3. $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{|x^2+x-2|-|x^3+8|}{|x^2-4|}$ (απ: 1, -1/3 και 1/3 δεν υπάρχει, -9/4)

$$2. \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x+1|^3 + x+1}{|x^2+5x+4|} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{|x+1|^3 + x+1}{|(x+1)(x+4)|}$$

i) $x > -1$ $\rightarrow x+1 > 0, |x+1| = x+1$ $\lim_{x \rightarrow -1^+} \frac{(x+1)^2 + \cancel{x+1}}{(x+1)(x+4)}$
 $x+4 > 0, |x+4| = x+4$

ii) $x < -1$

$$= \frac{(x+1)^2 + 1}{x+4} \xrightarrow{x \rightarrow -1} \frac{1}{3}$$